

سرشناسه:	عباسعلی زاده، مهسا، ۱۳۷۱-
عنوان قراردادی:	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور:	عقود احتمالی در حقوق ایران با تاکید بر عقود مشارکتی (مزارعه، مساقات و مضاربه) نویسنده مهسا عباسعلی زاده؛ ویراستار حسین ناصر.
مشخصات نشر:	ترتیب حیدریه: افرا تربت ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری:	۱۷۴ ص.
شابک:	978-600-8427-75-9
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت:	کتابنامه: ص. ۱۶۶.
موضوع:	عقود و ایقاعات (فقه) — ایران
موضوع:	Contracts (Islamic law) -- Iran
موضوع:	عقود مشارکتی — ایران
موضوع:	Joint and several contracts -- Iran
موضوع:	مزارعه
موضوع:	(Contract for cultivation (Islamic law *
موضوع:	مساقات
موضوع:	(Mosapat (Islamic law *
موضوع:	مضاربه — ایران
موضوع:	Bailment of a capital -- Iran *
رده بندی کنگره:	۵۵۰۲۳۴۶
رده بندی دیویی:	۵۵۰۲۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی:	۷۶۲۰۷۱۹
وضعیت رکورد:	فیبا

نام کتاب: عقود احتمالی در حقوق ایران با تاکید بر عقود مشارکتی (مزارعه، مساقات و مضاربه)

نویسنده: مهسا عباسعلی زاده

ویراستار: حسین ناصر

طراح جلد: فاطمه حسینی

قطع: وزیری

شمارگان: ۵۰۰

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مهر سیما تربت حیدریه

انتشارات افرا تربت

تربت حیدریه - خیابان فردوسی شمالی - پاساژ قدس (بقایی) طبقه دوم - واحد ۳۴

تلفن: ۰۲۲۳۲۵۶۷ - ۰۳۳۵۵۶۷۶ - ۰۹۱۵۵۳۱۰۴۷۸ - Gmail: Afratorbat @Gmail.com

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیش گفتار.....
۲	مقدمه.....
۴	اهمیت و ضرورت پژوهش.....
۶	فصل اول: تعریف عقد و تقسیمات عقود.....
۷	تعریف و ارکان عقد.....
۷	الف) در لغت.....
۷	ب) در فقه.....
۸	ارکان عقد.....
۱۰	تقسیمات عقود.....
۱۱	عقد آئی.....
۱۲	عقد ارفاقی.....
۱۲	عقد اشتراکی.....
۱۲	عقد اسقاطی.....
۱۳	عقد اطلاقى.....
۱۳	عقد باطل.....
۱۴	عقد تقییدی.....
۱۴	عقد تملیکی.....
۱۴	عقد توثیقی.....
۱۵	عقد جائز.....
۱۵	عقد صحیح.....
۱۶	عقد صوری.....
۱۷	عقد عهدی.....
۱۷	عقد عینی.....
۱۸	عقد غیر عینی.....
۱۸	عقد غیر معین.....
۱۸	عقد معاوضی.....
۱۹	عقد معین.....
۱۹	عقد احتمالی.....
۲۱	فصل دوم: تعریف عقد احتمالی.....
۲۲	تعریف عقد احتمالی در حقوق ایران و فقه امامیه.....
۲۵	تعریف عقد احتمالی در حقوق خارجی.....
۲۷	عقود احتمالی معین غیرشانسی.....
۲۷	عقد مزارعه.....
۲۸	عقد مضاربه.....
۲۹	عقد مساقات.....
۳۰	عقد قرض.....
۳۱	تعلیق در التزام به نأدیه.....

.....	عقود احتمالی غیرمعین
.....	عقود احتمالی غیرمعین فقهی
.....	معامله بر اساس تخمین فروش سردرختی
.....	فروش مشک درون نافه
.....	عقود احتمالی غیرمعین جدید
.....	مشارکت در احداث ساختمان
.....	قرارداد پیش فروش مصنوعات
.....	تراز
.....	فصل سوم: ویژگی های عقد احتمالی
.....	مغایبته ای بودن
.....	عهده ای بودن
.....	غیرمتقارن بودن تعهدات طرفین
.....	مستمر بودن عقود احتمالی
.....	غیراستثنایی بودن
.....	جمع بندی بخش اول
.....	فصل اول: مصادیق مورد اتفاق
.....	عقد بیمه
.....	عقد مستمری دوران حیات
.....	عقد قمار
.....	عقد مسابقه
.....	عقد تراز
.....	عقد قباله
.....	فصل دوم: مصادیق مورد اختلاف
.....	عقد جعاله و وصیت تملیکی
.....	بیع احتمالی
.....	عقود مشارکتی
.....	فصل سوم: بررسی جایگاه عقود احتمالی
.....	در حقوق خارجی
.....	در حقوق ایران
.....	در قانون مدنی
.....	در دیدگاه مفسرین قانون مدنی
.....	در فقه امامیه
.....	جمع بندی بخش دوم
.....	فصل اول: عقد معلق
.....	عقد معلق
.....	فصل دوم: عقد مسامحه
.....	عقد مسامحه
.....	فصل سوم: عقد مخاطره
.....	عقد مخاطره
.....	مخاطره در لغت
.....	مخاطره اصطلاحی

۸۲	مبنای نسبت سنجی عقود و قراردادهای مختلف دارای عنصر مخاطره
۸۴	نسبت عقود احتمالی با مخاطره
۸۵	فصل چهارم: عقد مشارکتی
۸۶	عقد مشارکتی
۸۶	ماهیت عقود مشارکتی
۸۶	ریسک پذیری طرفین قرارداد
۸۶	ریسک پذیری صاحب سرمایه
۸۸	ریسک پذیری عامل
۸۹	ضوابط عقود مشارکتی
۸۹	عقد شرکت
۸۹	عقد مزارعه
۹۰	احکام مزارعه
۹۵	عقد مساقات
۹۶	هدف از مساقات
۹۶	شرایط عقد مساقات
۱۰۱	مضاربه
۱۰۲	موضوع عقد مضاربه
۱۰۴	جمع بندی بخش سوم
۱۰۷	فصل اول: مشکلات و فواید عقود مشارکتی در نظام بانکی
۱۰۸	مشکلات اختصاصی عقود مشارکتی
۱۰۸	افزایش هزینه‌های بانک جهت نظارت و دخالت در فعالیت‌های اقتصادی
۱۰۸	مشکل اطلاعات نامتقارن و عدم اعتماد به گزارش سود و زیان از طرف متقاضی
۱۰۹	نا توانی بازار پول متعارف در اجرای کامل عقود مشارکت محور
۱۱۱	نااطمینانی نسبت به نتایج فعالیت اقتصادی و در نتیجه ریسک سوخت شدن منابع و ریسک بازار
۱۱۱	فواید اختصاصی عقود مشارکتی
۱۱۳	فصل دوم: استفاده از عقد مشارکت در نظام بانکی
۱۱۴	وضعیت عقود مشارکتی در نظام بانکی ایران
۱۱۵	نحوه استفاده از عقد مشارکت در نظام بانکی
۱۱۹	محتوا زدایی از عقود مشارکتی و استفاده صوری از آنها
۱۲۳	تحلیل دانشجو
۱۲۵	فصل سوم: مسئولیت بانک‌ها در عقود مشارکتی
۱۲۵	تبیین شرط عدم مسئولیت در قرارداد مضاربه
۱۳۳	تبیین شرط عدم مسئولیت در قرارداد مشارکت مدنی
۱۳۵	قرارداد مشارکت مدنی
۱۵۹	تحلیل قرارداد مشارکت مدنی
۱۶۳	نتایج
۱۶۴	ب- پیشنهادها
۱۶۶	منابع مطالعاتی

پیش گفتار

عنوان عقد احتمالی، عقدی که مورد معامله در آن حین انعقاد قرارداد نامعلوم بوده، در قانون مدنی ایران مطرح نگردیده است. با این وجود مصادیقی از این عقد بر مبنای نیاز شدید عرف و معاملاتی جامعه به طور خاص در مقررات موضوعه مطرح گردیده است؛ قرار داد بیمه، قرار داد مشارکت (مزارعه، مضاربه و مساقات) و ... برخی دیگر از مصادیق تحت تاثیر انقلاب صنعتی و اقتضای عرف معاملاتی امروز بین تجار رواج یافته و به طوری در حال افزایش است که قاضی احصاء نیست؛ قرارداد پیش فروش مصنوعات، قرارداد مشارکت در احداث و ...

این کتاب با عنوان عقود احتمالی در حقوق ایران با تاکید بر عقود مشارکتی (مزارعه، مساقا و مضاربه) بر آن است تا ضمن تعریف عقود احتمالی و ویژگی‌های آن، به مصادیق و جایگاه عقود احتمالی، تمایزها و شباهت‌های عقود احتمالی با سایر انواع عقود و عقود مشارکتی نظام بانکداری ایران بپردازد.

برای رسیدن به این مقصود ابتدا منابع مورد نظر بررسی شده و بعد از مطالعه و فیش برداری تجزیه و تحلیل یافته‌ها به روش استقرایی-تحلیلی این پژوهش در چهار بخش تنظیم شده و پایان به نتایجی دست یافته و برای آشنایی با عقود احتمالی و استفاده از عقود مشارکتی در امور بانک‌ها پیشنهادهایی مطرح شده است.

مهمترین دستاورد این پژوهش عبارت است از:

أ) عنوان عقد احتمالی، علی‌رغم مصادیق متعدد آن در قانون مدنی ایران مطرح نگردیده است.
 ب) در حقوق ایران نظر غالب بر غرری بودن و بطلان عقد احتمالی است. ج) بر مبنای وجود مصادیق عقد احتمالی در قانون و عرف، در بحث از انواع عقود احتمالی، عقد مذکور به عقد احتمالی معین و غیرمعین تقسیم شده است.

د) تراضی صحیح، اهلیت و مشروعیت جهت معامله شرایط مربوط به طرفین معامله در عقد احتمالی است. ه) به علت عدم انطباق ماهیت بانک با الزامات اجرائی عقود مشارکتی، امکان اجرای این عقود به نحوی که در فقه به آن پرداخته شده است برای بانک‌ها وجود ندارد.